

Wilde Weelde

Milieubewust werken vanuit ecologisch perspectief bindt de ongeveer 300 bedrijven die zijn aangesloten bij Vakgroep Wilde Weelde. Van hoveniers tot ontwerpers, van leveranciers tot kwekers. Vis à Vis Ontwerpers is actief lid en al 15 jaar aangesloten. 'Natuurrijk tuinieren zit in de lift, veel jonge aanwas heeft de opleiding ecologisch hovenier gevolgd.'

Tekst Julia Voskuil,

Vis à Vis Ontwerpers wordt gevormd door het creatieve duo Emiel Versluis en Margo van Beem, met respectievelijk ontwerp en beplanting als specialisme. Beiden hebben een tuinbouwopleiding, Emiel volgde daarnaast een kunstopleiding in Breda. Dat leidt tot creatieve ideeën voor zijn ontwerpen, waarbij de bestaande situatie leidend is. Illustratief hiervoor is de recente opdracht voor een groot terras in een bostuin, een vreemd element in een natuurlijke omgeving. Emiel: 'Zoals gebruikelijk begint ontwerpen met het maken van wat losse schetsen en in dit geval kwam ik uit bij de stamdoorsnede van een dikke boom. Vanuit het centrum zijn straatstenen in cirkels gelegd als de jaarringen, waarbij de ronde verharding is afgezet met een onregelmatig gevormde verhoogde zitrand als de schors. Zo lijkt dit element zich goed te voegen in zijn omgeving.' De natuur is hier leidraad en inspiratiebron.

Ontwerpen vakgroep

Voor de vakgroep ontwierp Vis à Vis Ontwerpers twee grote tuinen: Wilde Weelde Wereld in Appeltern Adventure Gardens (5000 vierkante meter) in 2013 en meer recent Wilde Weelde Stad voor Floriade Expo 2022. Emiel: 'Toen de vakgroep zich op de Floriade 2012 in Venlo presenteerde met een ontwerp van Jasper Helmantel was dat een groot succes en werd een waardering in goud toegekend in de categorie Garden and Landscape Design. Vanwege het

tijdelijke karakter stelde Ben van Ooijen de vakgroep voor een permanente tuin aan te leggen op zijn complex in Appeltern. Daarmee kon 'natuurlijk tuinieren' langdurig onder de aandacht worden gebracht bij een groot publiek. Gezien de belangstelling op de Floriade had de vakgroep daar wel oren naar.' 'Vis à Vis Ontwerpers tekende voor het ontwerp van Wilde Weelde Wereld, dat in 2013 in gemeenschappelijkheid werd uitgevoerd en sindsdien wordt onderhouden. Ook voor Floriade Expo 2022 maakten we het ontwerp, dat met Wilde Weelde Stad zilver kreeg. Ditmaal was de bedoeling dat de tuin na de Floriade zou blijven bestaan als onderdeel van de nieuwe woonwijk Hortus. Gemeente Almere is inmiddels eigenaar. Vanwege het blijvende karakter heb ik voor een sterke lijnvoering gekozen. Mochten begeleiding en onderhoud later minder worden, dan is een robuuste structuur van groot belang.'

Almere eind juli

'De tuin laat voor planten en dieren tal van toepassingen zien die als inspiratie kunnen dienen voor tuinen en openbaar groen. Afgelopen zomer lag de tuin er nog goed bij, maar ik zou het niet erg vinden als het op termijn een rijk begroeide ruïne wordt.'

Blikvanger

Emiel Versluis is enthousiast over Wilde Weelde Wereld in Appeltern en benoemt de voordelen van een permanente presentatie als visitekaartje van de vakgroep. 'Het is de staalkaart van ons werk. Groenaanleg is nooit statisch, maar bij ecologische tuinen spelen we bewust in op de dynamiek van flora en fauna. Klimaatadaptatie en biodiversiteit krijgen hier volop aandacht, het zorgt voor een continu leerproces. Dit ontwerp is geënt op beleven en experimenteren. De kennis en ervaring die we hierbij opdoen willen we gebruiken om te delen met vakgenoten en bezoekers. Er is veel

belangstelling en ter toelichting is op belangrijke plekken informatie geplaatst met uitleg.' 'De perceelgrootte maakt het mogelijk veel te laten zien op verschillende schaalniveaus. Er zijn enkele kleine tuinen, waaronder de 'zevenbladtuin', voor veel tuiniers het meest gehate onkruid. Als experiment maakten we combinaties met sterke en stevige soorten zoals duizendknoop, daglelie en hosta. En wat bleek tot onze verbazing? Na enkele seizoenen was het zevenblad vrijwel verdwenen! Een groot en opvallend element is de zwembijver, een mooie blikvanger waar je tot rust kunt komen. Bezoekers mogen een duik nemen, we hebben er speciaal een kleedhokje voor neergezet!'

Margo van Beem en Emiel Versluis

Wanden als structuur

Biodiversiteit heeft baat bij toepassing van inheemse soorten en vaste plantenkwekers krijgen hier meer aandacht voor. Dat biedt perspectief voor ecologisch werkende hoveniers en ontwerpers. Emiel: 'Structuur blijft voor elk ontwerp belangrijk, een tuin moet geen chaos worden. Voor het masterplan van Wilde Weelde Wereld ben ik uitgegaan van drie hoge wanden. Die geven een ruimtelijke indeling met verschillende zones. Met divers materiaalgebruik zijn verschillende ecosystemen gecreëerd, zon- en schaduwplekken voor een grote variatie aan planten en dieren. Eén wand is een 'houtwal' van geveld bomen: wortels, gestapelde stammen, dikke takken, een takkenril en een bladkorf. Dieren vinden er bescherming en het afbraakproces zorgt voor waardevolle stoffen.'

Appeltern

'Een tweede wand is opgebouwd met zogenoemde IBC-kratten. Het metalen raamwerk is begroeid met klimmers zoals wilde wingerd en ramblerrozen. Zo'n enorme groene wal is in korte tijd en met weinig kosten te maken voor een versteende omgeving of tijdelijk braakliggend terrein. Mooi of lelijk? Het zorgde voor veel discussie en ook dat is goed.' 'Voor de derde wand werden 10.000 gebruikte stoeptegels gestapeld, een tijdrovend karwei in de geest van Le Roy. Met holtes en uitsparingen worden egels, muizen, vogels, vleermuizen en insecten gelokt. Deze stapelmuur is strak, met doorzicht naar het landschap. Een mooi contrast.' Op de websites van Wilde Weelde en Vis à Vis is er van alles van te zien en over te lezen, maar de mooiste ervaring is natuurlijk een bezoek! ●

HISTORIE

In de jaren vijftig vormden heemparken met hun grote dynamiek en specifieke beheer een inspiratiebron voor hoveniers en tuinontwerpers die meer wilden "samenwerken met de natuur". Met de oprichting van het tijdschrift Oase in 1991, gevolgd door de gelijknamige stichting Oase in 1993, ontstond een kennisnetwerk. Daaruit kwam Wilde Weelde voort voor vaklieden die ecologische principes voorstaan. De intentie is kennis en ervaring delen op het gebied van ontwerp, inrichting en beheer van natuurrijk groen in tuinen en openbare ruimten.

wildeweelde.nl,
appeltern.nl,
visavisontwerpers.nl,
www.stichtingoase.nl,
www.springzaad.nl, (speelnatuur)